

VILLAEN I INKOGNITOGATEN

Den Italienske Ambassades Residens i Oslo
150 år etter
Italias samling

Patriotisk vifte fra 1859. Det er en tradisjon at journalistene som følger arbeidene i Parlamentet gir viften i gave til Deputerstkammerets president og til Senatets president like før sommerferien. Arkivfoto.

Åpning av Kongeriket Italias parlament 18. februar 1861. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Italias Parlament, Deputertkammerets bibliotek.

Åpning av republikkens konstituerende forsamling 1946. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Italias Parlament, Deputertkammerets bibliotek.

DDMM Kongen og Dronningen besøker utstillingen i Palazzo delle Belle Arti i anledning av 50-års jubileet for Italias samling. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den Italienske presidents kontor, Generalsekretariatet.

50-årsdagen for Italias samling. Kongen holder tale i Romas rådhus, Campidoglio. Roma 27. mars 1911. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Italias Parlament, Deputertkammerets bibliotek.

Republikkens president Giovanni Gronchi holder tale i Parlamentet i anledning av markeringen av 100-årsdagen for Italias samling. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Italias Parlament, Deputertkammerets bibliotek.

President Giorgio Napolitano sammen med Senatets President Renato Schifani og Deputertkammerets President Gianfranco Fini mens han taler i Montecitorio-palasset under seremonien for markeringen av 150-års jubileet for Italias samling, Roma 15. mars 2011. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den Italienske presidents kontor, Presse- og informasjonsavdelingen.

Trykk tilegnet Nasjonalgarden med portretter i medaljongform av Vittorio Emanuele II, Camillo Benso di Cavour og Giuseppe Garibaldi. Arkivfoto.

VILLAEN I INKOGNITOGATEN

DEN ITALIENSKE AMBASSADES RESIDENS

150 ÅR ETTER ITALIAS SAMLING

*E*en særskilt takk til Marcella Mariani Bjørnflaten,
Italias Ambassade i Oslo, for hennes uvurderlige og
verdifulle samarbeid.

*Vi vil gjerne takke følgende myndigheter for å ha gitt oss tillatelse
til å bruke deres arkiv for anskaffelse av viktig dokumentasjon
og bilder og for å ha gitt oss tillatelse til å utgi dem.*

ITALIAS UTENRIKSMINISTER,
Giulio Terzi di Sant'Agata

AMBASSADØR ANTONIO BANDINI,
Italias Ambassadør til Norge

AMBASSADØR BJØRN TRYGVE GRYDELAND,
Norges Ambassadør til Italia

AMBASSADØR STEFANO STEFANINI,
Direktør, Avdelingen for diplomatiske saker, Den italienske presidents kontor

PROF. LOUIS GODART,
Direktør, Avdelingen for vern av kulturminner, Den italienske presidents kontor

RÅDGIVER PASQUALE CASCELLA,
Direktør, Presse- og informasjonsavdelingen, Den italienske presidents kontor

INNEHAVER AV STORKORSET AV DEN ITALIENSKE FORTJENSTORDEN
MARIPIA VECCHI FANFANI

BEFULLMEKTIGET MINISTER PLACIDO VIGO,
Sief for Utenriksministerens sekretariat

PROF.SSA PAOLA CARUCCI,
Overintendant, Den italienske presidents kontor, Det historiske arkivet

DOTT.SSA LAURA CURTI,
Den italienske presidents kontor, Det historiske arkivet

AMBASSADERÅD MASSIMILIANO MAZZANTI,
Den italienske statsministerens kontor, Den diplomatiske rådgivers kontor

AMBASSADERÅD TOMMASO ANDRIA,
Ambassaderåd, Italias ambassade i Oslo

MARCELLA MARIANI,
Pressekontoret, Italias Ambassade i Oslo

MATHIAS RONGVED,
Førstesekretær, Den kgl. norske ambassade i Roma

TONE SAETRE,
Den kgl. norske ambassade i Roma

CARLA ENRICA SPANTIGATI,
Overintendant for kulturarv i Piemonte fylket

LUISA CAPOTTI,
Overintendant for arkitektoniske kulturminner og kulturlandskap i Torino, Asti, Cuneo, Biella og Vercelli

GIUSE SCALVA,
Direktør, Racconigi-slottet

CRISTINA ACIDINI,
Spesialoverintendant for kulturarv og museer og samlinger i Firenze

ROSSELLA VODRET,
Spesialoverintendant for kulturarv og museer og samlinger i Roma

MARIA ELISA TITTONI,
Direktør, Roma Museum, Braschi-palasset

MASSIMO RAGONE,
Spesialoverintendantens kontor for museer og samlinger i Roma

DENNIS CECCHIN,
Correr Museum og Palazzo Ducale (Doge-palasset), Det fotografiske arkiv, Venezia

FRANCESCA GIORGI,
Bymuseum Amedeo Lia, La Spezia

WIM PIJBES,
Direktør, Rijksmuseum, Amsterdam

GALLERIA NAZIONALE DI ARTE ANTICA DI PALAZZO BARBERINI, ROMA

GALLERIA D'ARTE MODERNA DI GENOVA

MUSEO CIVICO AMEDEO LIA, LA SPEZIA

MUSEI CAPITOLINI, ROMA

MUSEO DI ROMA, ARCHIVIO FOTOGRAFICO

MUSEO DEL CASTELLO SFORZESCO, MILANO

MUSEO DEL SETTECENTO VENEZIANO, CA' REZZONICO, VENEZIA

MUSEO DEL RISORGIMENTO, ROMA

FONDAZIONE PISTOLETTO, BIELLA

FONDAZIONE TORINO MUSEI, DET FOTOGRAFISKE ARKIV

FONDAZIONE MUSEI CIVICI, VENEZIA

PINACOTECA CAPITOLINA, ROMA

PAOLO GIANDOTTI,
Den italienske presidents kontor, Presse- og informasjonsavdelingen, Fototjeneste

LAURA GALLINA,
ANSA, Det fotografiske arkiv, Roma

*L*enge har jeg tenkt på å skrive en bok om vår residens ved ambassaden i Norge, også for konkret å uttrykke min nære tilknytning til et land som er kjent for sine sterke demokratiske tradisjoner og respekt for menneskerettighetene.

Grunnen til dette er enkel: en følelse av dyp takknemlighet ovenfor min hustru Sidsel som er født i Oslo og oppvokst i Norge. Hun har med begeistring og entusiasme helt fra begynnelsen i min karriere, ledsaget meg og støttet meg i mitt arbeid ved de mange diplomatiske stasjoner hvor jeg har tjenestegjort. Sidsel har på forbilledlig vis klart å gjøre våre to land til sine, sitt moderland og det adopterte land, Italia. Denne vellykkede forening av to land har også smittet over på meg, slik at jeg har kunnet oppdage, verdsette og bli glad i Norge, et land geografisk langt fra Italia, men nært oss når det gjelder verdier og prinsipper.

Når det gjelder det å forholde seg til to land og det uvurderlige arbeidet en ambassadefrue utfører, vil jeg minne her om de ordene som ambassadør Pietro Quaroni, en av de store i italiensk diplomati, skrev i forordet til en bok om italienske residenser i utlandet forfattet av Mariapia Vecchi: ”man må lære seg å bo der, det vil si at man må være i harmoni med stedet. Derfor har ambassadefruen en viktig og sammensatt rolle. Ambassadefruens ansvar er det eneste som er offisielt anerkjent i hele verden og det med rette ettersom det er en krevende og betydningsfull oppgave. Stemningen i en ambassade er meget viktig og den skapes og opprettholdes av ambassadefruen; ambassadøren benytter seg av den, han må være i stand til å utnytte den, men det er vanskelig for en ambassadør alene å skape den. For lenge siden i et land på Balkan, ble det sagt om et italiensk ambassadørpar: han er befullmektiget, men hun er overordentlig.”¹

Tilslutt vil jeg takke Francesco Johan Cortese og Christian Cortese for verdifull hjelp med arbeidet i arkiver og med å finne frem bilder og annet ikonografisk materiale.

¹ Mariapia Vecchi, “Le Ambasciate d’Italia nel mondo”, Milano, 1969, bind 1, side 9.
En ambassadør med akkreditiver er “en overordentlig sendemann og befullmektiget minister”.

Innovasjon, kvalitet, raushet, samarbeid og ansvar. Verdier som er felles for alle enis selskaper i 90 land - også oss i **eni norge**. Vi har en grunnfestet respekt for mennesker og miljø i områdene hvor vi opererer, og fokus på å skape verdier for samfunnet og for eierne våre.

eni norge har vært en del av det norske oljeeventyret siden 1965. Vi har eierandeler i Nordsjøen, Norskehavet og Barentshavet og søker stadig etter nye muligheter og horisonter å dele.

eninorge.com

Jonas Botten & Odalveem for eni

vi har en felles horisont - den vide

Giovanni Paolo Panini, Quirinale-palasset, (detalj) oljemaleri, 1733. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den italienske presidents kontor, Generalsekretariatet.

Paolo Vs "La sala delle Fabbriche", Cesare Rossetti og Ranuccio Semprevivo, Quirinale-palasset sett fra hagene, detalj av en freskofrise, 1609-1610. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den italienske presidents kontor, Generalsekretariatet, Roma.

INNHALDSFORTEGNELSE

XXIII	Takk
XXV	Hilsen fra Den italienske republikks president <i>Giorgio Napolitano</i>
XXIX	Forord ved utenriksminister <i>Giulio Terzi di Sant'Agata</i>
XLIII	Hilsen fra den norske ambassadør til Roma <i>Bjørn Trygve Grydeland</i>
XLIX	Innledning ved den italienske ambassadør til Oslo <i>Antonio Bandini</i>

Carlo Saraceni – Delegasjon fra Kongen av Persia – Detalj av fresco (1616). Quirinale-Palasset, Corazzieri-salen. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den italienske presidents kontor, Generalsekretariatet.

INNHALDSFORTEGNELSE

3	Kort oversikt over Norges historie
9	Kort blikk på de diplomatiske forbindelser mellom Italia og Norge
27	Historisk oversikt
47	Residensen
50	<i>Hallen</i>
53	<i>Stuene</i>
61	<i>Spisestuen</i>
64	<i>Hagen</i>

Agostino Tassi og elever. Diplomatiske delegasjoner fra Kongo og Japan. Fresco (1616-1617). Salone dei Corazzieri. Quirinale-palasset. Foto Den italienske presidents kontor.

INNHALDSFORTEGNELSE

69	Diplomatiske forbindelser mellom Italia og Norge: aktører og formidlere
99	<i>Italias statsoverhoder</i>
111	<i>Italias statsministre</i>
137	<i>Italias utenriksministre</i>
157	<i>Italias utenriksråder</i>
166	<i>Italias diplomatiske representanter</i>

Agostino Tassi og elever. *Diplomatiske delegasjoner fra Kongo og Japan*. Fresco (1616-1617). Salone dei Corazzieri. Quirinale-palasset. Foto Den italienske presidents kontor.

INNHALDSFORTEGNELSE

- 176 Diplomatiske forbindelser mellom
Italia og Norge: aktører og formidlere
- 201 *Norges statsoverhoder*
- 227 *Norges statsministre*
- 245 *Norges utenriksministre*
- 251 *Norges utenriksråder*
- 256 *Norges diplomatiske representanter*

Italiensk fantasi, oljemaleri av den nederlandske maler Pierre Henri Theodore Tetrar van Elven (1828-1908). Bilde gjengitt med velvillig tilatelse fra Galleriet for moderne kunst i Genova og Genova kommunes fotografiske arkiv. Tetrar van Elven var sønn og elev av Jean Baptiste og studerte først på kunstakademiet i Amsterdam og senere på kunstakademiet i Hague.

TAKK

Jeg vil gjerne gi uttrykk for min takknemlighet overfor den Italienske Republikks President, Giorgio Napolitano, for at han har sagt seg villig til å sende sin hilsen til leserne av denne boken som utgis i anledning av 150-årsjubileet for Italias samling.

Jeg er også takknemlig for at Utenriksminister Giulio Terzi di Sant'Agata har vist interesse for vårt prosjekt og har skrevet bokens forord. Utenriksministeren har helt siden man begynte å skrive om de italienske ambassadører i utlandet vist engasjement for dette arbeid, og velkjent er hans initiativ for å få utgitt en bok om Italias Ambassade i Washington, "Il Palazzo sul Potomac", Palasset ved Potomac.

Disse utgivelsene bidrar til å gjøre en del av vårt lands arkitektoniske og kunstneriske arv bedre kjent ved å videreformidle overfor kommende generasjoner av italienske diplomater hvilket usedvanlig fint utenrikspolitisk verktøy de vakre, verdifulle og historiske utenriksstasjonene utgjør for Italia. En stor takk går også til Norges Ambassadør til Italia, Bjørn Trygve Grydeland, og Italias Ambassadør til Norge, Antonio Bandini, for deres bidrag til denne boken.

Gaetano Cortese

Den italienske presidents arbeidsværelse "studio alla vetrata". Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den italienske presidents kontor, Generalsekretariatet, Roma. Foto: Mario Quattrone.

Den italienske Republikks President

Hilsen fra Den italienske Republikks President Giorgio Napolitano

Jeg sender med glede mine hjerteligste hilsener til leserne av dette interessante verk som med utgangspunkt i beretningen om den italienske ambassade i Oslo gir oss et innblikk i historien om de betydningsfulle kulturelle, økonomiske og snart hundreårige diplomatiske forbindelser mellom Italia og Norge.

Forskjellene og den geografiske avstand mellom våre to land har ikke medført mangel på forståelse, men har snarere vært en kilde til nysgjerrighet, sympati og gjensidig interesse. Jeg vil her minne om bragdene til italienske oppdagere og reisende som ble fascinert av det høye Nords utfordringer. Men spesielt vil jeg trekke frem den inspirasjon som den italienske frigjøringskampen på 1800-tallet ga nordmennene som ønsket full nasjonal selvstendighet. Også av denne grunn var det for meg en særlig glede å kunne motta HKH Kronprins Haakon i Quirinale den 2. juni 2011 i anledning av 150-årsjubileet for Italias samling.

Og det er i denne ånd jeg er glad for ambassadør Gatetano Corteses initiativ og ønsker alle en riktig god lesing.

Quirinale-palasset, 4. mars 2013

Villa Madama, representasjonsvillaen til Italias utenriksminister, *Giulio Romano-salen*. Høyt oppe under det hvelvede taket ser man den store dekorative bord laget av Giovanni da Udine med bevingete figurer og lysestaker pyntet med bånd som holder kranser med blomster og frukt. Nede på venstre side: peisen i streng dorisk stil tegnet av Raffaello. På høyre side: Pauwells gobelin Den bortkomne sønns hjemkomst. Foto: Raffaello Bencini. Jfr. boken "Der diplomatiet møter kunsten", Ugo Colombo Sacco di Albiano, Colombo forlag, Roma 2006.

Utsikt over Loggiaen mot høyre søylerom. Høyt oppe i forgrunnen: den sentrale kuppelen preget av malerier, hvite stukkaturer, intrikate mytologiske dekorasjoner og friser i vakker harmoni. Over veggen i bakgrunnen: den store scenen malt av Giulio Romano som fremstiller Polyphemus som ligger vindrukken i sin hule. Foto: Raffaello Bencini.

FORORD

Giovanni da Udine. Portrett gjengitt av Vasari. Arkivfoto.

Jeg vil gjerne gi uttrykk for at jeg setter stor pris på ambassadør Gaetano Corteses nye prosjekt som har som formål å fremheve den arkitektoniske og kunstneriske arv som de italienske utenriksstasjonene rundt om i verden representerer.

Verket bidrar til å spre kjennskap om den langvarige innsatsen de italienske myndigheter har lagt for dagen helt siden grunnleggelsen av Kongeriket Italia for å anskaffe verdifulle eiendommer til bruk som ambassadørboliger for å kunne representere vårt land i utlandet på best mulig måte.

Ambassadør Cortese har tidligere utgitt flere lignende bøker, *“Italias Ambassade i Brussel”*, *“Italias Ambassade i den Haag”*, *“Palasset Sophialaan”* og *“Palasset ved Potomac”*. I boken *“Villaen i Inkognitogaten”* behandles forholdet mellom Italia og Norge siden grunnleggelsen av Kongeriket Italia frem til våre dager i anledning av 150-årsdagen for Italias samling. Forfatteren har i dette interessante og fascinerende verk konsentrert seg om den flotte ambassadørboligen i Oslo. Bygningen er utført i en mock-gotisk stil og ble kjøpt av den italienske staten av bankdirektør Heiberg i mars 1920. Boligen ligger i Inkognitogaten, et av de vakreste områdene i Oslo.

Boken inneholder et mangfoldig og rikt bildemateriale. Her finnes en rekke vakre portretter, malerier og kunstverk som tilhører ambassadørboligen, samt mange og vakre bilder av severdigheter i den norske hovedstaden. Og dette bidrar til å berike verket og gjøre lesningen mer engasjerende. Jeg har med glede merket meg at kapittelet *“Aktører og formidlere i de diplomatiske forbindelsene mellom de to landene”* byr på en omfattende

Giulio Romano, portrett. Den store kunstneren dro stor nytte av erfaringen han hadde samlet under utførelsen av Villa Madama i to senere byggverk: Villa Lante på Gianicolo og Te-palasset i Mantova. Arkivfoto.

Det hvelfede tak i Giulio Romano-salen. Våpenskjoldet til kardinal Giulio de' Medici er omringet av en krans med blomster og frukt. Over og under våpenskjoldet er Apollon (solen) og Diana (månen) malt. Rundt omkring er en dekorativ bord hvor det dominerende tema er hans kardinalgjeringer som alternerer med kameer, falken med diamantringen og kardinalhatten. Foto: Raffaello Bencini.

Detalj fra Raffaello-Loggiaen. Foto: Raffaello Bencini.

skildring av de siste 150 år i de italiensk-norske diplomatiske forbindelser som har funnet sted på statsoverhode-, regjerings-, utenriksminister- og utenriksrådsnivå. Spesielt verdifulle og av historisk interesse er bildene av Italias Presidents statsbesøk i Norge og av det norske Kongeparets statsbesøk i Italia, vitnesbyrd om de nære bånd mellom to nasjoner som alltid har forfektet de samme idealene om demokrati og frihet og som alltid har stått sammen om å verne dem.

Det er derfor med stor entusiasme jeg oppfordrer leserne til å begi seg ut på denne reisen inn i den mystiske og særdeles tiltrekkende verden til det nordiske landskap og natur og å følge den veien som forfatteren har tegnet for oss.

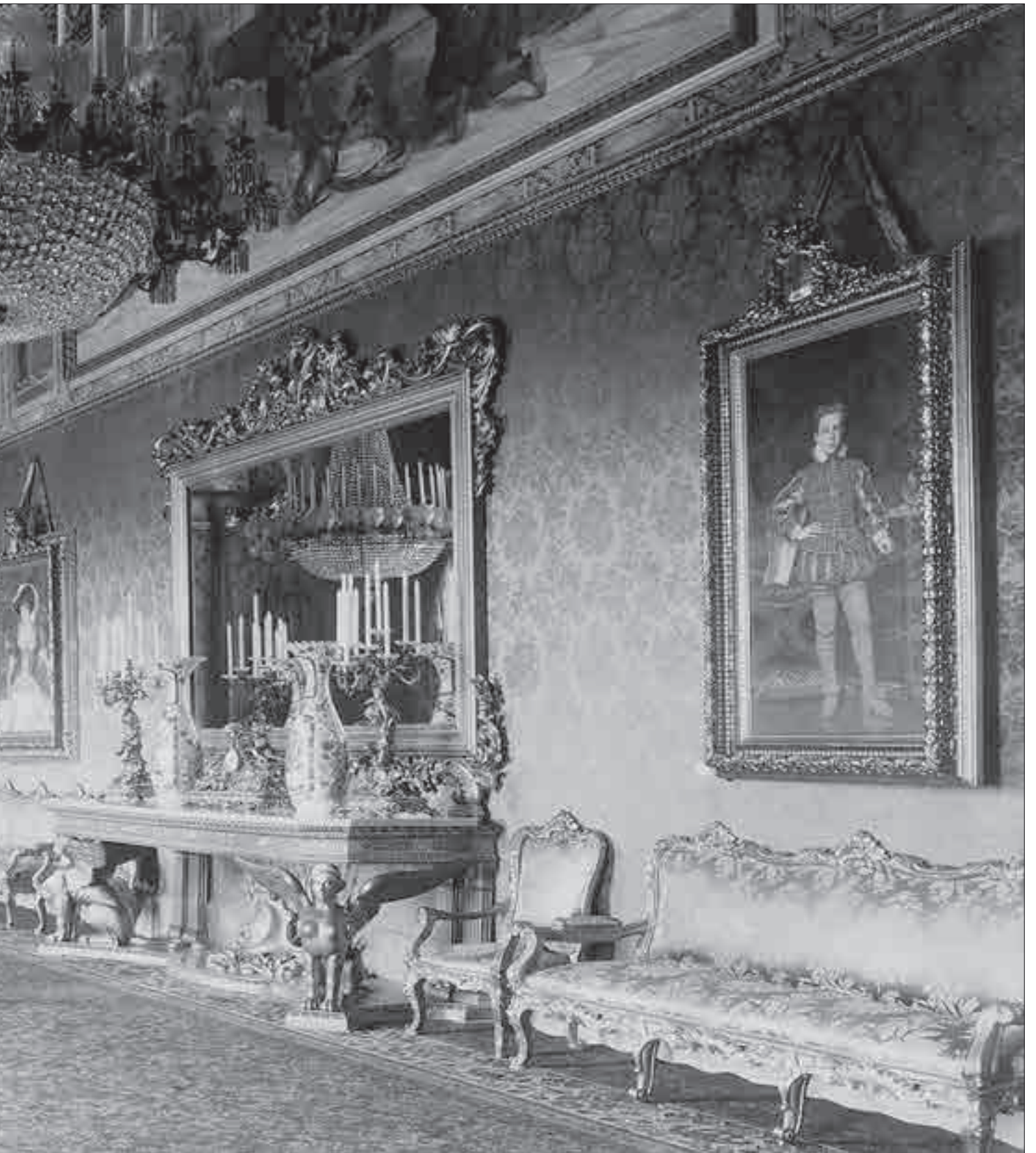
Giulio Terzi di Sant'Agata
Utenriksminister

Den italienske hage foran Loggiaen. I enden er den store fine porten i travertino-marmor som leder til Den landlige hage. På begge sidene ser man Bandinellis to statuer "Gigantene". Foto di Raffaello Bencini.

Ambassadørenes sal, Quirinale-palasset, ca. 1910. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra ALINARI 24 ORE - Firenze.

Corazzieri-salen. Corazzierene i galauniform står i æresvakt i anledning utenlandske ambassadørers fremleggelse av sine akkreditiver for Italias president i Quirinale. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den Italienske presidents kontor, Presse- og informasjonsavdelingen.

Utsikt over den gule salen. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den Italienske presidents kontor, Generalsekretariatet, Roma. Foto di G. Ricci Novara, Paris.

Quirinale-palasset, 7. november 2011. *President Giorgio Napolitano sammen med Kongeriket Norges nye ambassadør Bjørn Trygve Grydeland i anledning av fremleggelse av akkreditivene. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra ambassadør Grydeland.*

Quirinale-palasset, 7. november 2011. *President Giorgio Napolitano sammen med Kongeriket Norges nye ambassadør Bjørn Trygve Grydeland i anledning av fremleggelse av akkreditivene. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra ambassadør Grydeland.*

Utsikt over Herkules-salen. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Den Italienske presidents kontor, Generalsekretariatet, Roma. Foto Mario Quattrone.

Quirinale-palasset, 7. november 2011. *President Giorgio Napolitano sammen med Kongeriket Norges nye ambassadør Bjørn Trygve Grydeland i anledning av fremleggelse av akkreditivene.* Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra ambassadør Grydeland.

Quirinale-palasset, 7. november 2011. *President Giorgio Napolitano sammen med Kongeriket Norges nye ambassadør Bjørn Trygve Grydeland i anledning av fremleggelse av akkreditivene.* Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra ambassadør Grydeland.

Residensen til Norges ambassadør i Roma. Foto: Mathias Rongved, Den kgl. norske ambassade.

Kontorbygningen til Den kgl. norske ambassade i Roma. Foto: Mathias Rongved, Den kgl. norske ambassade.

Jeg vil rette en stor takk til Italias utenriksminister, Giulio Maria Terzi de Sant'Agata, til Italias ambassadør til Norge, Antonio Bandini, og ikke minst til ambassadør Gaetano Cortese for at de har fått utgitt denne vakre boken.

Boken gir ikke bare et innblikk i de utmerkede bilaterale relasjonene mellom Norge og Italia, men illustrerer på en fortreffelig måte en del av de sentrale institusjonene i dette meget gode og langvarige samarbeidet. Til tross for avstanden som skiller Norge og Italia, og de mange forskjellene mellom landene, er det et utmerket forhold mellom våre to land.

Et mangesidig forhold

Da det særskilte norske utenriksapparat ble organisert i årene 1905-06, ble det som da het legasjonen for Roma slått sammen med legasjonen i Berlin slik at lederen for stasjonen i Berlin også var akkreditert til Roma (og Wien). Under den første verdenskrig opphørte denne ordningen, og etter forskjellige midlertidige ordninger ble den særskilte norske legasjonen i Roma opprettet i 1916. 26. august 1955 ble legasjonen opphøyet til ambassade, med Rolf Andersen som den første ambassadør fra Norge til Italia.

Ambassadens oppgaver har i alle år vært mangfoldige, med sterkt vekt på det politiske, det økonomiske og det kulturelle samarbeidet i tillegg til det konsulære som alltid vil være viktig for en ambassade, spesielt i Italia som er et meget populært reisemål for nordmenn. Hundretusener av nordmenn besøker Italia hvert år.

Politisk nærhet

Selv om Norge og Italia er ulike på mange felt, har vi i stor grad sammenfallende interesser internasjonalt. For begge land er FN en hjørnestein, og begge land har en tradisjon for å bidra til organisasjonen ikke bare økonomisk, men også med styrker i fredsbevarende operasjoner. Begge land har vært med i NATO siden starten, og spiller i dag en viktig rolle i alliansen, på hver sin kant av det europeiske kontinentet. Italia har særskilt oppmerksomhet på området rundt Middelhavet, Norge retter naturlig nok mye oppmerksomhet mot nordområdene, men både gjennom NATO og våre forskjellige tilknytningsformer til EU deler vi de samme målene om et fredelig og velstående Europa.

Kultursamarbeid

Det som i dag er et mangfoldig italiensk–norsk kultursamarbeid har en lang forhistorie. Som en av de første ikke-katolikker fikk historikeren P.A. Munch adgang til Vatikanets arkiver på midten av 1800-tallet. Her drev han sitt forskningsarbeid som resulterte i *Det norske Folks Historie*.

Roma, 12. april 2013. Etter omfattende restaureringsarbeid ble Den norske ambassaden i Roma gjenåpnet. Ambassaden ligger på Aventinerhøyden. Fra venstre til høyre: prosjektdirektør Øystein Svebo fra Utenriksdepartementet, Norges ambassadør Bjørn T. Grydeland, Norges utenriksråd Bente Angell-Hansen, Italias utenriksråd Michele Valensise, Statsbyggs administrerende direktør Øivind Christoffersen, Statsbyggs avdelingsdirektør for utenlandseiendommer Siri Berg. Foto Mathias Rongved. Kongelig Norsk Ambassade.

Mange norske kunstnere har oppholdt seg i Italia generelt og Roma spesielt, blant dem arkeolog Ingvald Undset, hans datter Sigrid Undset, samt Henrik Ibsen, Edvard Grieg og Bjørnstjerne Bjørnson for å nevne noen. Både Ibsens *Et dukkehjem* og de to første aktene av *Peer Gynt* ble faktisk skrevet mens Ibsen befant seg i Italia. Edvard Grieg på sin side hadde flere opphold i Roma, og komponerte flere verker i byen. Også Bjørnstjerne Bjørnson hadde en produktiv periode i Roma. Således har en vesentlig del av den norske kulturarven hatt sitt utspring i Italia.

Ambassadens oppgave som brobygger mellom norske og italienske kulturarenaer er vesentlig. I dag ser vi at Norge er til stede på de viktigste arenaene fra nord til syd i Italia: Kunst og arkitektur på biennalen i Venezia, design i Milano, musikk på et titalls prestisjefestivaler, samtidsdramaturgi blir satt opp i ulike teaterkontekster og norsk litteratur blir utgitt i stadig voksende tempo.

Fra den periferien Norge befant seg i for 100 år siden har perspektivet endret seg og kanskje vi kan si at Norge er kommet nærmere sentrum. Kanskje skyldes det at landene på hver sin kant har nærmet seg hverandre: Norske kunstnere har hentet inspirasjon i Italia, mens Italias dyktige og initiativrike kulturarbeidere har vist stor interesse for norske kulturuttrykk, fra klassisk musikk og litteratur til jazz, heavy metal og arkitektur.

Handel og næringsliv

På det handelspolitiske feltet har de bilaterale relasjoner utviklet seg i positiv retning, dog med et fortsatt potensiale for å øke samhandelen. Historisk har norsk sjømateksport til Italia vært det sterkeste norske bidraget, men i moderne tid er det først og fremst gass og dernest olje som er den viktigste norske eksporten. Deretter kommer fisk, metaller, papir og verkstedprodukter. Italiensk eksport til Norge domineres av ferdigvarer, som ulike maskiner, tekstiler, klær, sko, matvarer, møbler og biler.

Rundt 50 norske bedrifter er etablert i Italia. Av disse er omtrent halvparten produksjonsselskaper og halvparten salgsselskaper, de fleste holder til i Nord-Italia. Totalt 3000 personer er ansatte i norske selskaper, med Norsk Hydro, Det norske Veritas og Akers Solution som viktige aktører. Noen færre italienske selskaper er etablert i Norge.

De bilaterale relasjoner på det politiske feltet har i de senere tiår blitt stadig forbedret, med statsbesøkene fra Norge til Italia i 2001 og fra Italia til Norge i 2004 som høydepunkt. I årene etter har mange norske ministre besøkt Italia, og noen flere enn motsatt vei.

Forholdet mellom våre to land er med andre ord mer omfattende enn mange kanskje tror. Det er mitt håp at denne boken vil bidra til å gjøre dette forholdet bedre kjent i begge land.

*Bjørn T. Grydeland
Norges Ambassadør til Italia*

Venezias omfattende maritime trafikk i et "Illustrert kart over byen og lagunen" (1597) av B. Savioni. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Museet Correr.

Lofoten. Himmelen speiler seg i Reinefjorden. Foto Chiara Aldrovandi.

INNLEDNING

Lykkelige er de land og folk som i andres fantasi kan mane frem et bilde, en drøm eller i det minste en følelse av noe annerledes, noe fascinerende. Dette er i fullt mon tilfellet med Italia, et land som fra gammelt av har vært et reelt og imaginært reisemål fra alle verdens kanter. Det er ikke tilfeldig at landet er blitt selve symbolet på dannelsesreisen, Le Grand Tour, og på søken etter historie og kultur, etter selve sivilisasjonens grunnvoll. Det samme kan sies om Norge som kanskje mer enn noe annet land i vår tankeverden symboliserer det høye Nords skjønnhet og verdier og de utfordringene som en barsk, men særdeles vakker natur krever av særegne egenskaper, motstandskraft og standhaftighet, fysisk og moralsk styrke.

Dette bilde av landet trer frem helt fra vår sivilisasjons tidligste tider.

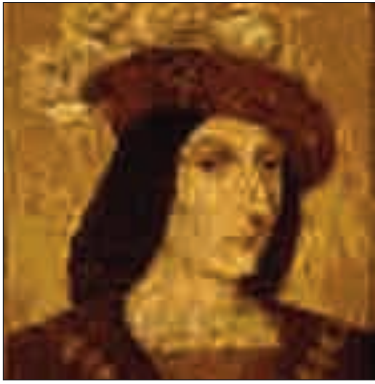
Allerede de gamle grekerne betraktet folket som de kalte “hyperborei” som et eksempel på moral og menneskelighet, og dette gjenspeiles i stor grad i måten man i hele verden har en tendens til å se på Skandinavia: samfunn med et strengt og høyt moralsk levesett, uberørt av de skavanker og feil som gjør seg gjeldende i våre samfunn og som fjerner dem fra idealer som likhet, ærlighet og demokratisk solidaritet.

Hvor mye i denne stereotype oppfatning som er sant og hvor mye som er mer mytisk, kan diskuteres. Det som er sikkert er at de første historiske kontakter mellom folkeslagene i de to land som mange århundrer senere skulle bli til Italia og Norge, ikke i nevneverdig grad svekket denne myten.

Normannernes herredømme over store deler av det sørlige Italia fra det 11. til det 13. århundre ble ansett som relativt mildt og tolerant, og selveste Dante så på det med en følelse av dårlig skjult og politisk ambivalent

Røst. Bauta til minne om Pietro Querini og hans menn. Foto Rune Ellingsen.

Pietro Querini. Querini, adelsmann og handelsmann fra Venezia, var eieren av og kapteinen ombord skipet Querina. Nicolò de Michele og Cristoforo Fioravante var to medlemmer av mannskapet. Arkivfoto.

lengsel (jfr. måten Manfred er beskrevet i Skjærsilden, 3. sang ”blond var han og vakker og edel å se til”).

Senere gjennom Renessansen fortsatte reisen mot nord å utgjøre det ytterste uttrykk for mot og hengivenhet til vitenskapen, den ytterste og uangripelige bekreftelse på ønsket om å “følge ærbarhet og kunnskap” (Helvete, 26. sang), noe som var maktpåliggende for datidens menn.

Alt dette førte til et overraskende stort antall italienske reisende, handelsmenn og oppdagere som reiste tidligere enn mange andre, og ofte før nordeuropeerne selv, for å lete etter “ultima Thule”. Dette er noe som man er mye mindre bevisst i dag enn tidligere i Italia, interessen for det arktiske var for eksempel veldig stor i tiden før annen verdenskrig. Dette er imidlertid noe nordmenn kjenner veldig godt til, og et bevis på det er de mange bautaer og plaketter som er reist i flere fiskevær i Lofoten til minne om Querinis skipsbrudd.

Pietro Querini, den venetianske handelsmann som i 1431 tilbrakte vinteren på Røst, ble fascinert av den menneskelighet og fromhet som de enkle menneskene på øya utviste. Da han reiste tilbake til Venezia tok han med seg de første lassene med tørrfisk, noe som representerte et gjennombrudd for norsk økonomi som for første gang åpnet seg for internasjonal handel ved eksport av tørrfisk og klippfisk (eller baccalà). Dette bidro til at folk fikk bedre levekår, og at de kunne komme seg ut av fattigdommens onde sirkel.

På samme måte er Francesco Negri minnet i turistanlegget som naturlig nok ble bygget på kontinentets nordligste punkt. Francesco Negri, en prest fra Ravenna, skulle bli den første til å nå sitt “Thule”, Nordkapp, vinteren 1663 etter en landreise som på den tiden var betraktet som umulig å gjennomføre. Negri skrev en bok om denne reisen som i mange år forble et referanseverk i hele Europa når det gjaldt drømmen om nord.

Men enda mer levende er minnene om bragdene som er oss nærmere i tid. Her kan vi trekke frem oppdagelsesferden som Hertugen av Abruzzerne foretok med sin skute “Stella polare” i 1899 i Nordishavet, da major

Umberto Nobile ser ut fra luftskipet Norge før avreisen fra Spitzbergen, 1926. Bilde fra US Library of Congress, Prints and Photographs Division.

Sigrid Undset ved skrivebordet i arbeidsværelset på Bjerkebæk. Foto Maihaugen/Avilde Torp.

Luigi Amedeo, Hertug av Abruzzerne. Bilde fra US Library of Congress, George Grantham Bain Collection.

Fridtjof Nansen. Bilde fra US Library of Congress, George Grantham Bain Collection.

Roald Amundsen. Bilde fra National Library of Canada.

Cagni nådde 86 grader nord og dermed slo rekorden til Norges nasjonale helt, den store oppdageren og diplomaten Fridtjof Nansen. Men ikke minst må her nevnes den felles bragd som Umberto Nobile og Roald Amundsen gjennomførte ved å nå nordpolen for første gang i 1926 med luftskipet Norge. Deres skjebner krysser hverandre nok en gang senere i forbindelse med luftskipet Italias ekspedisjon som fikk en tragisk avslutning med den store norske oppdagerens død under redningsaksjonen.

Denne “arktiske” draging til “Paese do Sole” lever i beste velgående den dag i dag og gir seg utslag i mange former. Det italienske oljeselskapet ENI, som har deltatt i utvinning av oljeressursene helt siden starten av olje-eventyret i Norge, driver en fremtidsrettet virksomhet og vil, som første oljeselskap i verden, fra 2014 starte drift av oljefelt i Barentshavet etter å ha mestret utfordringer som andre ledende oljeselskap har måttet gi opp overfor. I over 15 år har italienske forskere vært i første rekke i det forskningsarbeidet som foregår i Ny Ålesund på Svalbard, verdens nordligste permanente bosetning. Det stadig større antall italienske cruiseskip som om sommeren ferdes i norske farvann helt opp til de nordligste deler av landet vekker undring i den lokale befolkning som ikke helt forstår hvorfor man kan velge å tilbringe ferien i steder så langt nord i stedet for å nyte det milde klimaet og det varme vannet i Middelhavet. Men som med all stor kjærlighet, er også denne lidenskapen kanskje irrasjonell, men den er utvilsomt gjengitt, for like sterk og like langvarig har nordmennenes fascinasjon for Italia vært. De fremste representanter for norsk kultur og åndsliv har tilbrakt lange og viktige perioder i sine liv i vårt land. Her er det nok bare å nevne Ibsen og Bjørnson, Sigrid Undset og praktisk talt alle de store norske landskapsmalere på 1800-tallet og komponisten Edvard Grieg. Mens det er en kjent sak at italiensk renessanse, *il Rinascimento*, har satt dype spor i norsk kultur, som i resten av Europa, så er det langt fra like kjent at kampen for Italias samling på 1900 tallet, *il Risorgimento*, vant stor gjenklang hos flere fremtred-

Luftskipet Norge i Oslo, 14. april 1926.

Luftskipet Norge letter fra King's Bay, Spitzbergen, 11. mai 1926 og flyr over nordpolen dagen etter. Foto De Agostini Picture Library.

Tromsø, januar 2013. Foto Marcella Mariani.

Tromsø, 22. juni 1969. Umberto Nobile (i midten) sammen med Vigliani (til venstre) og Mariano under avdukingen av minnesmerket.

Dette er et minnesmerke som Nobile bestilte og fikk laget for å bli reist den 29. juni 1969 ved Folkeparken i nærhet av Tromsø museum på sørspeisen av Tromsøya.

Minnesmerket ble innviet den 29. juni 1969 under Det italienske geografiske selskaps beskyttelse. Representanter for de italienske væpnede styrker var tilstede under seremonien. "Flaggene fra de syv landene som hadde deltatt i ekspedisjonen og i redningsaksjonen for luftskipet Italia var heist rundt monumentet: Italia, Norge, Frankrike, Sverige, Tsjekkoslovakia, Sovjetunionen og Finland".

"Minnesmerket består av to bauter i betong reist langs lengdegraden, den ene, som er ca. 11 meter høy, vender mot nord, mens den andre, lavere, ca. 9 meter høy, vender mot sør. På bauten som vender mot nord er innhugget en epigraf av dikteren Alfonso Gatto, på den andre navnene til de omkomne med dato og sted" (utdrag tatt fra boken "Umberto Nobile, en manns skjebne", Mursia 1988). Epigraf:

INNUGGET PÅ DENNE STEIN
ER NAVNENE TIL DEM SOM OMKOM
I ITALIAS FORLIS
SAMMEN MED NAVNENE
TIL DEM SOM VILDE REDDE DEM
TIL MINNE OM EN BRAGD
SOM BRAGTE ÆRE TIL DISSE MENNENE
OG SOM I DAG VITNER OG MINNER
OM DERES FELLES SIVILISASJON

Bildene og teksten er hentet fra: http://www.circolopolare.com/ita/progetti_tromso_i.htm.

Et hundeliv. Foto: Bjørn Klauer/www.nordnorge.com/Bardu.

Stephan Sindings statue av Bjørnstjerne Bjørnson foran Nationaltheatret. Foto Wikimedia Commons/Aigars Mahinovs.

Henrik Ibsen. Arkivfoto.

Edvard Grieg. Arkivfoto.

ende personligheter i Norge. De italienske bestrebelser ble betraktet som et eksempel på den bevisstgjøring av nasjonal identitet som de norske patriotene ønsket for Norge og som ble realisert med unionsoppløsningen i 1905. “Lyset fra sør” heter den betydningsfulle samlingen av tekster fra datidens norske forfattere som fulgte nøye kampen for et samlet Italia. Boken ble utgitt i 2011 av Det italienske kulturinstitutt i Oslo i anledning av 150-årsdagen for Italias samling.

Ambassadør Corteses fortjenstfulle prosjekt må ses innenfor denne ramme av gjensidig interesse og har som formål å gi en fremstilling av historien til residensen til Italias ambassadør i Oslo. Denne bolig som ble anskaffet i 1920, står i hovedsak i dag slik den var ved opprettelsen av de diplomatiske forbindelser mellom de to land. Det dreier seg ikke om et storslått eller aristokratisk palass som residensene i Stockholm og København, hovedstedene i de to naboland som har styrt Norge i lang tid. Residensen i Oslo er en solid, fornuftig (“no-nonsense” som amerikanerne ville si) villa for byens høyborgerskap fra 1800-tallet. Bygningen er elegant og bekvem, men nøktern både i utseende og størrelse, og således representerer den på ypperlig vis den diskré rikdom, ønske om helst ikke å vise seg frem, det likhetsideal - og likhet betyr jo sosial likhet, men også å ligne hverandre - som så sterkt karakteriserer den norske kulturen. De italienske og norske kunstverk som boken presenterer har til hensikt å formidle det kulturfellesskap som underbygger det langvarige vennskap og den gjensidige beundring mellom Italia og Norge, disse to land som ligger i hver sin ytterkant av det europeiske kontinentet, men som begge er et uttrykk for den felles europeiske kultur som strekker seg fra Longyearbyen til Lampedusa, og som fortsetter å sette sitt preg på den verden vi lever i.

Antonio Bandini
Italias Ambassadør til Norge

Ny Ålesund, august 2011. Ambassadør Antonio Bandini legger ned en krans foran monumentet "Åtte kors". Bilde gjengitt med velvillig tilatelse fra ambassadør Bandini.

Tidlig morgen i Reine. Foto: Bård Løken/www.nordnorge.com/Moskenes.

Hammerfest. Foto ENI Norge.

Hurtigruten i Trollfjorden. Foto: Tofoto/www.nordnorge.com/Hadsel.

Nytt geografisk verdensatlas i tre bind. "Kongerikene Sverige, Danmark og Norge", 3. bind, nr. 55, La Geografia Camerale, Roma. San Marco Bibliotek. Det militære geografiske institutt. Katalogen over gamle kart.

KORT OVERSIKT OVER NORGES HISTORIE

Med vikingekspedisjonene fra begynnelsen av det 8. århundre e. Kr. begynte nordmennenes store ekspansjon (ca. 750 – 1000) som førte dem helt til de baltiske land, til Kvitsjøen, til Skottland, England, Irland, Island og til Frankrike (dvs. Normandie)¹.

Begynnelsen til Norges historie blir tradisjonelt ansett for å være samlingen av en rekke mindre kongeriker som ble gjennomført av ynglingene, en kongsslekt med guddommelige røtter, hvis første historiske konge er Halvdan Svarte (midten av det 9. århundre). I slaget ved Hafrsfjord (872) lykkedes kong Harald Hårfagre i å samle store deler av det sydvestlige Norge. Bestrebelsene med å samle landet fortsatte helt til Olav den helliges tid. Etter at han ble konge i 1016, samlet han hele landet. Vikingtiden (fra det 9. til det 11. århundre) var både en samlingstid og en territoriell ekspansjonstid. I 1023 avholdt kongen, biskoper og andre stormenn et rådsmøte på Moster hvor Kristenretten ble antatt og kristendommen ble erklært som den offisielle

¹ For mer detaljert informasjon om Norges historie kan man besøke hjemmesiden til den norske ambassade i Roma der man finner en utførlig beskrivelse av Tor Dage om følgende perioder: det førhistoriske Norge, Vikingtiden, Middelalderen, Unionen med Danmark, Den svensk-norske unionen, Norge etter 1905, Norge under andre verdenskrig, Norge etter andre verdenskrig.

Jfr. Rolf Danielsen, Ståle Dyrvik, Tore Gronlie, Knut Helle, Edgar Hovland, "Norway: A History from the Vikings to our own Times, Scandinavian University Press, Oslo, 1995.

Jfr. Treccani Encyklopedisk Ordbok, Istituto dell'Enciclopedia Italiana, Roma, 1970, s. 402-403.

Sverige og Norge. Kart i Sidsel Hovers eie.

Kong Olav, Basilika St. Ambrogio og St. Carlo al Corso, Roma. Foto Sidsel Hover

St. Olav. Arkivfoto.

"Olav den helliges fall i slaget på Stiklestad" av Peter Nicolai Arbo. Arkivfoto.

religion. Vikingtiden nådde sitt høydepunkt i 1066 da kong Harald Hardråde falt i slaget på Stamford bro i England.

Fra 1130 ved Sigurd Jorsalfars død blusset kampen om kongemakten opp igjen, ettersom det ikke forelå klare regler for arvefølgen. Denne striden varte frem til 1240 under regjeringstiden til kong Håkon IV. Fra 1319 til 1343 hadde Norge og Sverige felles konger gjennom ekteskap mellom de kongelige i Skandinavia. Som en følge av det tette forholdet som eksisterte mellom den norske, svenske og danske krone, ble det lettere for de svenske og danske dignitærer å hevde seg overfor det lille norske aristokrati, og slik økte de sine eiendommer og sin makt i Norge. I 1397 etablerte Sverige, Danmark og Norge Kalmarunionen som Sverige trakk seg fra i 1448. Norge og Danmark forble sammen i unionen helt til 1814.

I 1537 ble den lutheranske reform innført i Norge gjennom et kongelig dekret. Som et resultat av Den dansk-norske kirkes disposisjoner ble den lutherske tro den eneste tillatte i hele riket.

I 1536 under Riksforsamlingen i København erklærte kong Christian III Norge for å være en del av det danske kongeriket og fra dette øyeblikk opphørte Norge som et eget rike. Den norske riksforsamling ble avskaffet og Den norske kirke tapte sitt selvstyre til fordel for danske adelige som overtok som lovens representanter i landet.

Dette bånd med Danmark førte Norge inn i kriger mellom de to land og Sverige, noe som igjen medførte avståelse av visse landområder til Sverige. Under 1800-tallet var den dansk-norske utenrikspolitikk orientert mot Russland og deres felles fiende Sverige.

Interessemotsetningene, særlig de økonomiske, mellom de to land ble stadig tydeligere under Napoleonskrigene ettersom den danske handel rettet seg mot England, mens Norge hadde spesifikke økonomiske interesser i Tyskland, Frankrike og Nord-Amerika. Etter det engelske bombardement av København i 1807 ble alliansen med Frankrike styrket.

Danmark. Kart i Sidsel Hovers eie.

Trygve Lie, FNs Generalsekretær. Arkivfoto.

Balthasar Denner (1685-1749): Portrett av Peter Wessel, viseadmiral Tordenskjold; 1719. Dette maleri er i Danmark blitt det ytterste eksempel på bilde av en helt. Den berømte norske viseadmiral Peter Wessel deltok i den store nordiske krig mot Sverige i årene 1709-1720 for Fredrik IV av Danmark og Norge. Han vant ære og berømmelse og etter seieren i slaget ved Rügen i 1715 ble han adlet og tok navnet Tordenskiold. Krigen knuste Sveriges drømme om å bli en europeisk stormakt. Danmark avsto fra å gjøre krav på de tapte svenske provinser, og med freden i Nystad satte de skandinaviske land et punktum for deres århundrelange konflikt. På brystet bærer Tordenskjold et miniatyrportrett av kongen, men ellers er han fremstilt uten andre allegoriske symboler, noe som er karakteristisk for Denners portretter. Oljemaleriet, 78,5 x 63 cm. Det Nationalhistoriske Museum, Frederiksborg Slott. Bildet er hentet fra boken "Italias Ambassade i København", Chris Fischer-Hanne Raabyemagle, København, 2006.

Jean-Baptiste Bernadotte, utpekt til Sveriges tronfølger, benyttet seg av denne situasjonen og oppnådde i freden i Kiel (1814) at Danmark overdro Norge til Sverige, samtidig som han på sin side anerkjente de bestemmelsene som Norge (Stormannsmøtet) hadde vedtatt på Eidsvoll i februar samme år.

Norge motsatte seg unionen med Sverige og Riksforsamlingen vedtok sin egen grunnlov 17. mai 1814, men etter noen måneders krigshandlinger kunne unionen ikke unngås. Unionen varte helt til oppløsningen i 1905, det år da Norge fikk sin uavhengighet. I samme år tilbød den norske regjering tronen til den danske prins Carl, og etter en folkeavstemming som viste flertall for gjeninnføring av monarkiet, valgte Det norske storting ham enstemmig til Konge av Norge. Han besteg tronen som Haakon VII. Ved hans død i 1957, etterfulgte hans sønn Olav Vs ham og etter Olav Vs død i januar 1991, ble den nåværende monark, Harald V, konge.

I begynnelsen av andre verdenskrig holdt Norge fast på sin nøytralitet, men ble invadert av Tyskland i 1940 og okkupert inntil 8 mai 1945.

I 1945 deltok Norge i konferansen i San Francisco for å grunnlegge De forente nasjoner, hvis første generalsekretær ble nordmannen Trygve Lie. I årene som fulgte etter den andre verdenskrig, da den politiske avstand mellom øst og vest økte stadig mer og utsiktene til en nordisk forsvarsallianse ble mindre, sluttet Norge seg til Atlanterhavspakten (NATO) 4. april i 1949, sammen med Danmark. Norge forlot derved sin tradisjonelle nøytralitetspolitikk.

² Trygve Lie var den første generalsekretæren i FN (1946–1952). Han var født i Christiania (nå Oslo) i 1896.

Carlo Emanuele III ble konge av Sardinia i 1730. Portrett av ukjent maler, ca. 1750. Bildet befinner seg i Den italienske ambassade i London, The Ballroom, jfr. "The Italian Embassy in London" av ambassadør Boris Bianchieri, Unionegrafica, Padova, 1988 og "Den italienske ambassade i London" av ambassadør Luigi Amaduzzi, Colombo, Roma, 2003.

Diplomatisk uniform. 6. vedlegg i "Kongeriket Italias diplomatiske årbok" Roma, 1. mai 1909.

En type uniform, fra samme årbok.

KORT BLIKK PÅ DE DIPLOMATISKE FORBINDELSER MELLOM ITALIA OG NORGE

De første diplomatiske representasjoner mellom suverene stater går tilbake til det 15. århundre da det var sedvane at visse konger og prinser utvekslet diplomatiske utsendinger. Denne sedvane som varte ved i de etterfølgende århundrer, i det 17. og 18. århundre, er senere blitt allment akseptert.

Det å opprette faste diplomatiske forbindelser mellom stater representerer det tradisjonelle og grunnleggende redskap for å regulere forholdene mellom medlemmer av det internasjonale samfunn. Dette skjer ved å utveksle på gjensidig basis faste representanter mellom en stat og en annen stat, og disse utgjør et referansepunkt og en spesielt viktig og beskyttet kanal for å ivareta forbindelsene mellom suverene og uavhengige stater.

Etableringen av diplomatiske forbindelser gjennom utsendelse av faste diplomatiske misjoner er i dag nedfelt i art. 2 i Wien-konvensjonen fra 1961 om diplomatisk samkvem. Konvensjonen avsluttet det arbeidet som De forente nasjoner i sin tid hadde påbegynt for å komme frem til et rammeverk og følge opp utviklingen av internasjonal rett vedrørende de internasjonale forbindelser og den diplomatiske immunitet.

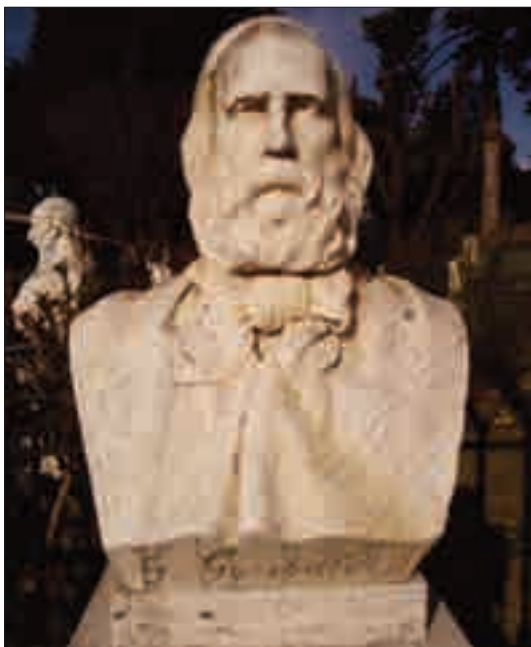
I henhold til internasjonal rett utgjør overenskomsten mellom statene det eneste grunnlag som kreves for at hver av dem skal motta på sitt territorium diplomatiske utsendinger og godta bestemte personer i egenskap av utsendte diplomater. De trenger en forhåndsgodkjenning fra mottakerstaten, og det er først etter at denne godkjenningen foreligger at en misjonssjef kan, etter å ha

Portrett av Carlo Alberto konge av Sardinia, oljemaleri av Ferdinando Cavallieri, 1832. Racconigi-slottet. Bilde gjengitt med velvillig tillatelse fra Slottets museum. Foto: Alessandra Longo. Cavallieri (f. Torino 1794 – d. Roma 1865) studerte ved Albertina-akademiet og flyttet senere til Roma (1811) og Firenze (1814) hvor han ble kjent med Hayez. Han ble så tilbakekalt til Torino av sin velgjører Carlo Alberto av Savoia-Carignano som utnevnte ham til hoffmaler. Cavallieri utmerket seg med bilder med historiske og religiøse motiver utført i den historiske romantisismes stil.

Bossoli tegner greven av Cavour under åpningen av parlamentet (18. februar 1861). Biblioteket i Montepulciano kommune og Det historiske arkiv "Piero Calamandrei".

Marmorbyste av Giuseppe Garibaldi, Villa Borghese. Foto Christian Cortese.

presentert sine akkreditiver for statsoverhodet i mottakerlandet, utføre sine offisielle oppgaver på landets territorium.

I henhold til art. 3 i Wien-konvensjonen om diplomatiske samkvem heter det: "funksjonene til den faste misjonen er i hovedsak følgende: a) å representere senderstaten hos mottakerstaten; b) å beskytte senderstatens interesser i mottakerstaten og senderstatens borgere innenfor de grenser den internasjonale rett setter; c) å forhandle med regjeringen til mottakerstaten; d) å søke informasjon på alle lovlig tillatte måter om forholdene og utviklingen i mottakerstaten og rapportere til senderstaten om dette; e) å fremme vennskapelige forbindelser og å utvikle økonomisk, kulturet og vitenskapelig samarbeid mellom mottakerstaten og senderstaten". I tillegg til disse oppgaver kan den diplomatiske misjon utøve konsulære funksjoner for å beskytte sine egne borgere bosatt i landet.

Ambassadene har i dag, foruten å melde om de ulike politiske, økonomiske, finansielle, vitenskapelige, kulturelle, militære, innvandringspolitiske og sosiale forhold i mottakerstaten, også som prioritert målsetting å ivareta og fremme alle Italias interesser. Den diplomatiske representasjon fremforhandler industriavtaler, fremmer handelsinteresser, inngår kulturelt og vitenskapelig samarbeid, bidrar til utstillinger av kunst og design, formidler forståelse for vårt land ved ledende universiteter og kulturelle fora, legger forholdene til rette for møter og diskusjoner med pressen, organiserer ulike arrangementer i den diplomatiske residens for å fremme kontakten med det lokale samfunn.

I 1861 da Kongeriket Italia ble grunnlagt, anerkjente en rekke europeiske land straks den nye staten, og normale diplomatiske forbindelser ble etablert ved å sende diplomatiske representanter til de respektive hovedsteder. Blant disse var Kongeriket Sverige og Norge (det siste oppnådde nasjonal selvstendighet først et halvt århundre senere) da kong Vittorio Emanuele II utnevnte Andrea Tagliacarne som sin representant ved hoffet til Carl XV som residerende minister med

Portrett av Kong Vittorio Emanuele II, oljemaleri av Luigi da Rios fra 1869. Bildet befinner seg i Italias Ambassade i Brussel, i representasjonleiligheten kalt "ministerens leilighet". Kongen, som bærer sin militære uniform, er fremstilt stående på en terrasse med utsikt over Firenze og det umiskjennelige Palazzo Vecchio. Firenze var da sete for Utenriksdepartementet (jfr. s. 80 i den tidligere omtalte bok *Italias Ambassade i Brussel*, Carlo Colombo forlag, Roma 2000). I Bénézits kunstnerordbok leser man at maleren Luigi da Rios (født i Vittorio Veneto eller i Ceneda i 1844 og død i Venezia i 1892) studerte ved Venezia Kunstakademi og vant mer enn et titalls premier for sine verk. For å unnsnippe militærtjeneste i det østerrikske keiserdømme forlot han Venezia i 1866 og bosatte seg i Firenze hvor han konsentrerte seg om de store mestere fra 1500 og 1600-tallet. Etter å ha blitt kjent som portrettmaler og freskomaler spesialiserte Luigi da Rios seg på sjangermaleri, og han hentet særlig inspirasjon fra venetianske motiver. Maleren, som hadde verker utstilt også ved Royal Academy i London, viser i sine verk en usedvanlig skarp observasjonsevne og vier folkelivet og dagliglivets gjøremål stor oppmerksomhet. Blant hans malerier av fremtredende medlemmer av Kongehuset Savoia kan nevnes et annet portrett av Kong Vittorio Emanuele II, også det med Firenze i bakgrunnen, som er utstilt ved Venice International University på San Servolo-øya, og et portrett av Umberto I i Venezias prefektur.

Gallauniform som ble båret av Camillo Benso greve av Cavour. Gjengitt med velvillig tillatelse fra Museo del Risorgimento, Torino.

Garibaldi. Arkivfoto.

akkreditiver. Han ankom Stockholm 27. mars 1862, umiddelbart etter sin misjon til Nederland. Der hadde han siden 1859 representert som chargé d'affaires Kongeriket Sardinia for senere av Italias konge å bli utnevnt til minister, og hvor han hadde presentert sine akkreditiver i 1861. Akkreditert ved hoffet til Sveriges og Norges konge ble senere Luigi Corti (1864), først som residerende minister med akkreditiver og deretter som sendemann og befullmektiget minister; deretter Luigi Rati Opizzoni (1867), Vittorio Sallier de la Tour (1871), Federico Costanzo Spinola (1879), Alessandro Tannini (1888), Alessandro Guasco di Bisio (1897), Emanuele Berti (1903) og til slutt Alberto De Foresta (1904), alle i egenskap av sendemenn og befullmektigede ministre med akkreditiver. Den sistnevnte ble den siste italienske diplomat som skulle representere kong Vittorio Emanuele II ved hoffet til Norges og Sveriges konge, Oscar II, ettersom oppløsningen av unionen mellom Sverige og Norge fant sted i 1905. Dette var et resultat, blant annet, av en uløselig strid hvor Norge krevde å få disponere et eget konsulatvesen uavhengig av det svenske. I henhold til unionsavtalen var utenrikspolitikken utelukkende underordnet den svenske kongen, som styrte denne gjennom utenriksministeren, medlem av den svenske regjering, hvis departement utelukkende besto av svenske tjenestemenn. Utenrikspolitiske saker ble behandlet av to tjenester: den diplomatiske tjeneste og den konsulære tjeneste. De diplomatiske tjenestemenn ble rekruttert fra det svenske regjeringskollegium, mens konsulene hvis oppgave var først og fremst å ta hånd om økonomiske- og handelsspørsmål, ble etter 1836 rekruttert fra et sammensatt statsråd, et felles svensk-norsk regjeringskollegium. I 1885 ble dette systemet endret ved at alle tjenestemenn ble utnevnt av utenriksdepartementet i Stockholm. Dette medførte sterke reaksjoner som førte til en uløselig bilateral konflikt som også ble forsterket av kontroversen vedrørende den nasjonale tilhørighet til unionens utenriksminister (tradisjonelt en svenske). Det norske stortings (etablert i 1814) beslutning om å opprette et norsk konsulatvesen

Andrea Tagliacarne. Residerende Minister. Foto: Italias Ambassade i Haag, Arkivet.

Giuseppe Sallier de La Tour. Overordentlig sendemann og befullmektiget minister, 1871. Foto Italias Ambassade i Haag, Arkivet.

Federico Costanzo Spinola. Overordentlig sendemann og befullmektiget minister, 1879. Foto Italias Ambassade i Haag, Arkivet.

ble nektet ratifisert av kong Oscar II som oppfattet dette som en tilsidesettelse av prinsippet om at utenrikspolitikken var kongens domene. Dette førte til den norske regjeringens avgang. Stilt overfor umuligheten av å få utnevnt en ny regjering som ingen politiske krefter i Christiania ville ta del i, måtte kongen “med den største beklagelse” ta til etterretning at unionen mellom de to land under en felles monark hadde opphørt å eksistere.

Den 7. juni 1905 vedtok Det norske storting en resolusjon som ensidig oppløste unionen. Beslutningen ble bekreftet gjennom en folkeavstemning som godkjente oppløsningen av unionen med 368.208 stemmer for og 184 mot.

Betingelsene for unionsoppløsningen ble fastlagt i forhandlinger i Karlstad i Sverige i september 1905. Umiddelbart deretter ble prins Carl av Danmark, gift med prinsesse Maud, datter av kong Edward VII av Storbritannia, valgt gjennom en folkeavstemning til konge av Norge. Han besteg tronen med navnet Haakon VII.

Det er fra dette tidspunkt at de italienske diplomater og konsuler ble akkreditert direkte ved Det norske hoff. Kongeriket Italia var blant de første til å anerkjenne Norge som en uavhengig stat og betrodde daværende sendemann og befullmektiget minister med akkreditiver i København, Giorgio Calvi di Bergolo, også den norske misjonen. Den samme skjedde med hans etterfølger Emanuele Berti, som også hadde sin hovedakkreditering i Danmark. Først med den nye utnevnelse av Fedele de Novellis, 30. august 1912, begynte den italienske diplomatiske representant å residere i Christiania, den norske hovedstad som fra 1925 tok tilbake det gamle navn Oslo. Fra 1955 og fremover, med utnevnelsen av Paolo Vita Finzi, fikk akkrediteringen ved Det norske hoff tittelen ambassadør med akkreditiver, en forfremmelse i forhold til den tidligere rang av sendemann og befullmektiget minister.

I de diplomatiske forbindelser har statsbesøkene en helt spesiell betydning ved at de utgjør det høyeste uttrykk for vennskap mellom to land. Et statsbesøk krev-

Luigi Corti. Overordentlig sendemann og befullmektiget minister, 1870. Foto Italias Ambassade i Haag, Arkivet.

Kong Oscar II. Arkivfoto. Nordiska Museet i Stockholm.

Statsminister og Utenriksminister Bettino Ricasoli. Arkivfoto.

er mer komplekse og seremonielle elementer i forhold til de mer hyppige offisielle besøk eller arbeidsbesøk.

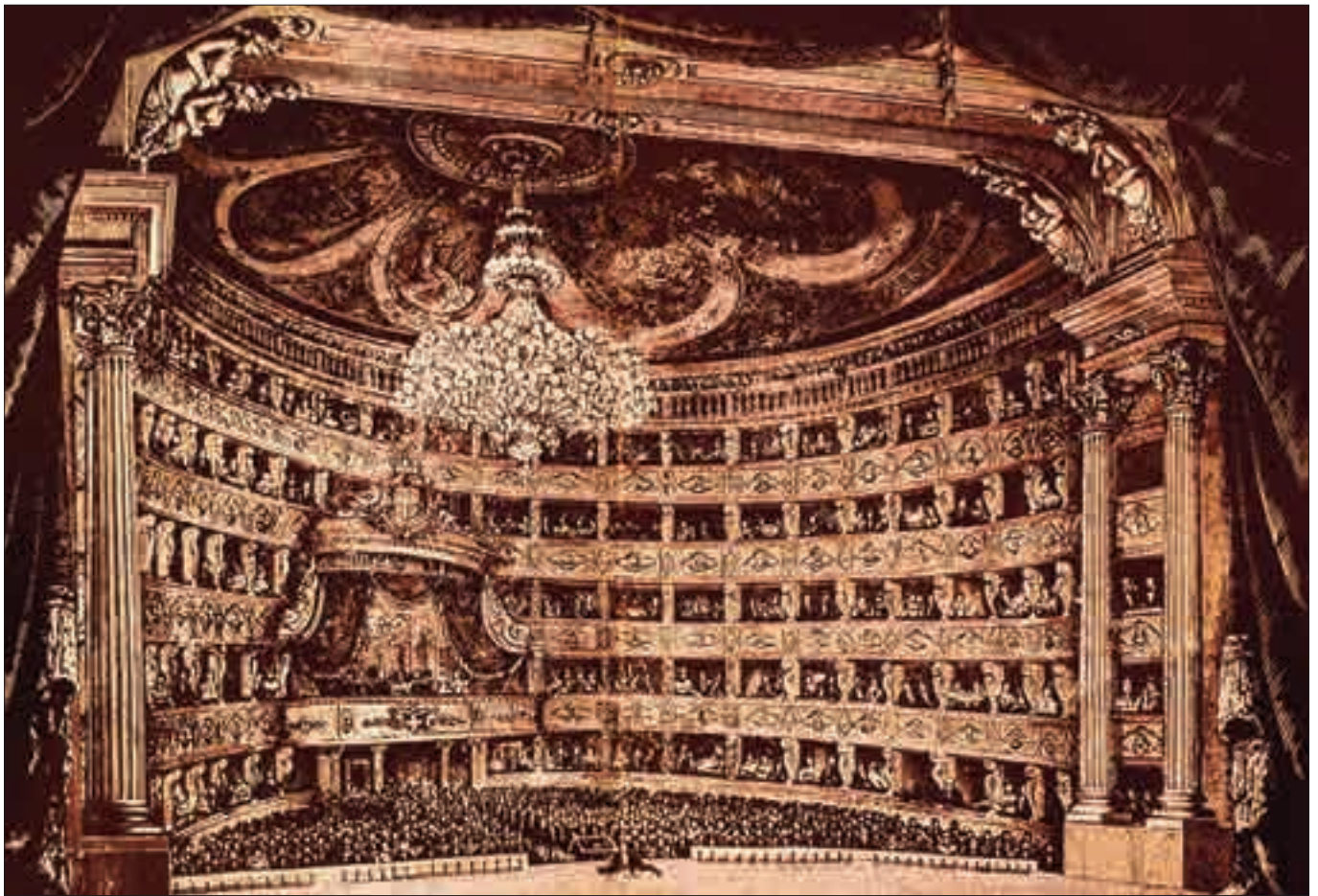
Når statsoverhoder foretar et statsbesøk i utlandet eller mottar det i sitt eget land, er de vanligvis ledsaget av de respektive utenriksministre og andre medlemmer av regjeringen som del av den offisielle delegasjon. Protokollen, både når det gjelder statsoverhodet så vel som den ledsagende delegasjon, setter faste seremonielle rammer i anledning velkomst- og avreiseceremonien, gallamiddagen, bilaterale politiske møter, handels- og næringslivsmøter, besøk ved sosiale og kulturelle institusjoner. Alt er planlagt med den hensikt å intensivere og styrke forbindelsene og fremme bilaterale interesser på alle nivåer takket være direkte kontakter på politisk og institusjonsnivå mellom de to land. Normalt planlegger man i Norge fire statsbesøk i året, to foretatt av kongeparet i utlandet og to av utenlandske statsoverhoder i Norge. I etterkrigstiden var kong Olav V det første norske statsoverhodet som besøkte Italia, i april 1967, mens det første italienske statsoverhodet som besøkte Norge var Republikkens president Giuseppe Saragat som kom til Oslo i juni 1965. Andre statsbesøk ble foretatt av kong Harald V i Roma i 2001 og av Republikkens president Carlo Azeglio Ciampi i Oslo i 2004. Til dette kan tilføyes kronprins Haakons deltagelse i feiringen av 150-års jubileet for Italias samling som fant sted i Roma i juni 2011.

Men kontaktene på høyeste nivå går langt tilbake i tiden. Allerede før Norge ble selvstendig, straks etter proklameringsen av Kongeriket Italia i 1861, etter invitasjon av kong Vittorio Emanuele II, besøkte daværende prins Oscar (den fremtidige konge av Sverige og Norge) Torino i januar 1862 og fikk anledning til å beundre det kongelige palass Venaria Reale og Det kongelige teater hvor det ble arrangert en gallaforestilling til hans ære. I Torino mottok prinsen stats- og utenriksminister Bettino Ricasoli sammen med andre dignitærer ved hoffet. Under sitt opphold reiste han også til Bardonecchia for å bli informert om arbeidet med Mont Cenis-tunnelen.

På statsministernivå kan vi minnes besøket til statsminister Kjell Magne Bondevik i Roma 17. og 18.

Kongepalasset Venaria Reale. Slottet sett fra parken. Foto Valerio Manassero.

Salen i det kongelige teater i midten av 1800-tallet. Et trykk tillagt Francesco Gonin. Det kongelige teater, Det historiske arkiv.

"Eidsvoll 1814". Riksforsamlingen vedtar den norske grunnlov 17. mai 1814. Maleri av Oscar Wergeland.

september 2003 som gjest hos Silvio Berlusconi som var statsminister på den tiden. I anledning tildelingen av Nobels fredspris til Den europeiske union som fant sted i Oslo 10. desember 2012 hadde statsminister Mario Monti et møte med den norske statsministeren Jens Stoltenberg. I det siste tiår har det funnet sted flere utenriksministermøter i begge land. Vi kan minne om møtet i 2003 i Roma mellom utenriksminister Jan Petersen og utenriksminister Franco Frattini; om møtet i Roma i 2006 mellom utenriksminister Jonas Gahr Støre og utenriksminister Franco Frattini. Fra 2009 kan vi minne om Franco Frattinis besøk i Tromsø for å delta i møte i Arktisk råd og det bilaterale møtet med utenriksminister Jonas Gahr Støre, og sist om besøket i Oslo av statssekretær i utenriksdepartementet, Staffan de Mistura, for å delta i statspartsmøtet til klasevåpenkonvensjonen og det bilaterale møtet med utenriksminister Jonas Gahr Støre.

Oslo, 21. september 2004. *Italiensk stasbesøk i Norge. President Ciampi og Kong Harald V med fru Ciampi og Dronningen på Nasjonalgalleriet foran statuen "Juno fra Quirinale". Foto Den italienske presidents kontor*

Oslo, 10. desember 2012. *Møte mellom statsminister Jens Stoltenberg og statsminister Mario Monti. Foto: Per Thrana/SMK.*

En statue av en romersk kvinne i sittende stilling, dekket av en kappe og med et diadem på hodet, ble funnet under utgravninger i Quirinales hager. En første undersøkelse fastslo at det dreier seg om en statue av Juno som muligens var en del av en større marmorskulptur også med Jupiter og Minerva.

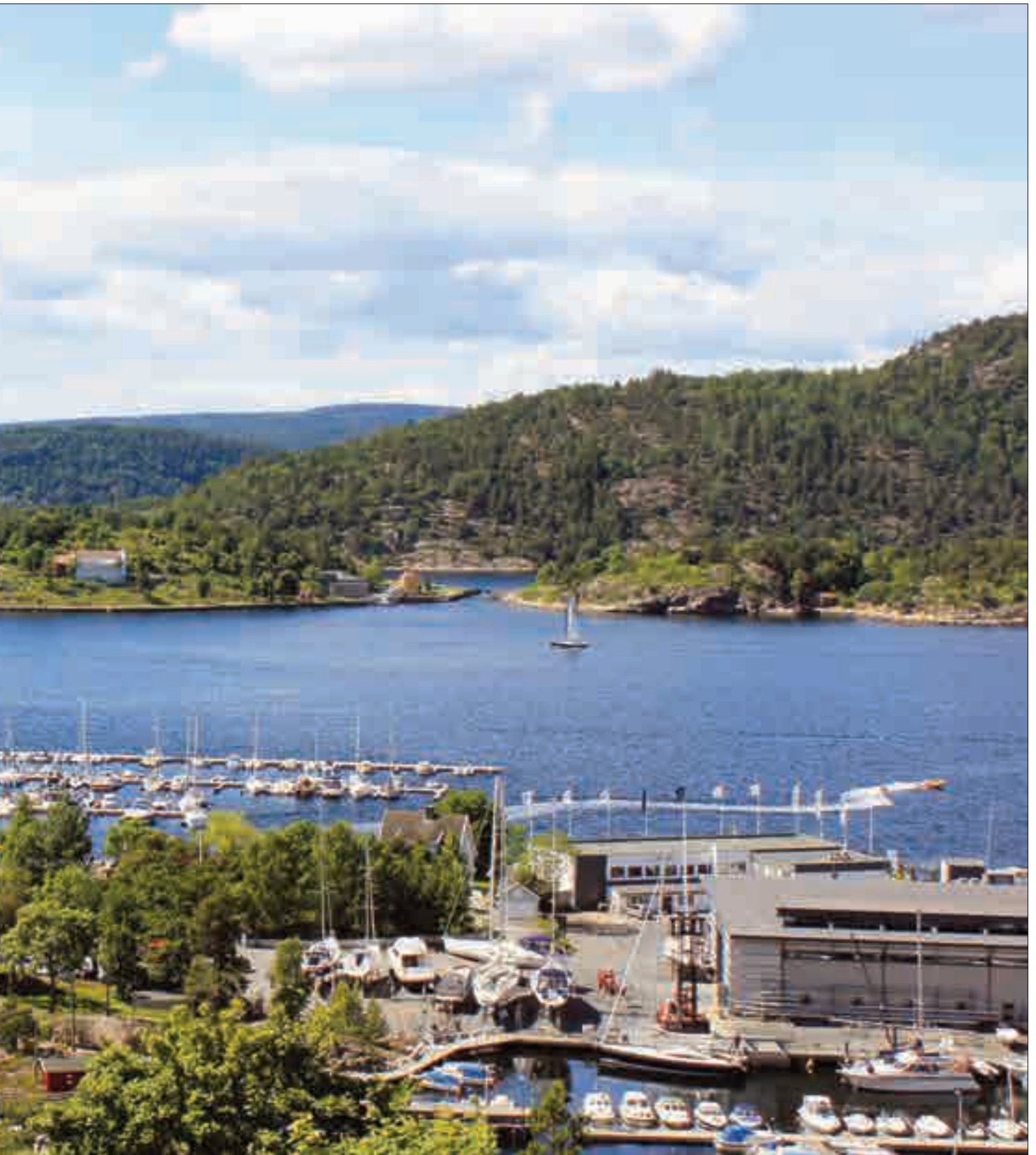
Oslo, 21 september 2004. Juno fra Quirinale. Statuen ble funnet i hagen til Quirinale-palasset og ble utstilt på Nasjonalgalleriet i Oslo.

Nationaltheatret, Oslo. Foto: Wikimedia Commons/Mahlum.

Oslofjorden med Oscarsborg festning og Drøbaksundet. Foto: Wikimedia Commons/Øyvind Holmstad.

Oslo rådhus. Foto VisitOSLO/Nancy Bundt.

HISTORISK OVERSIKT

Oslo, byen hvor alle akkrediterte utenlandske representasjoner befinner seg, ligger i enden av en dyp fjord. Ved kystfyret Færder, ved innløpet til fjorden, begynner en fantastisk sjøreise som fører til byen med vakre panoramaer. Fjorden er en led med intens trafikk og fører forbi langstrakte jordbruks- og skogsområder i det sydøstlige Norge.

Området som omgir Oslo har spilt en stor rolle i samlingen av Norge.

Småkongene rundt “Viken” med sin stadig økende makt og gjennom kontroll av omkringliggende distrikter bidro til samlingen. Som en følge av slaget ved Hafrsfjord i nærheten av Stavanger antagelig i 872, styrket kong Harald Hårfagre sin makt som hersker over store områder i Norge. Den territorielle utvidelse og samlingen av landet fortsatte i mange år etter tronebestigelsen av de tre kongemissionærne, Håkon den gode, Olav Tryggvason og Olav Haraldsson.

I 1016 etter et vikingtokt til Frankrike, bestemte kong Olav å samle landet under kristendommen. I 1023 ble kristendommen offisielt innført i Norge med “Kristenretten”.

Eller kong Olavs martyrdød på Stiklestad, ble kristningen av landet, påbegynt hundre år tidligere, fullført. Fra dette år blir Norge ansett som et kristent land og motstanden mot kristendommen svant hen i løpet av kort tid. Til og med de samme som hadde bidratt til drapet av kong Olav, lot seg døpe.

Helgenkongen blir i dag tilbedt i St. Ambrogio og St. Carlo basilikaen i via del Corso i Roma, hvor man til venstre for kirkeskipet finner St. Olavs alter, nordmennenes nasjonale kapell.

Altermaleriet som fremstiller Norges nasjonalhelgen, ble donert i 1893 av norske katolikker til Pave Leo XIII

Akershus festning sett fra sjøen. Foto: Wikimedia Commons/Kjetil Lenes.

både i anledning hans 50 års jubileum som biskop og for å markere hvordan Den katolske kirke 50 år tidligere, i 1843, hadde vunnet tilbake den retten som gikk tapt i 1537 under Reformasjonen, til å fungere som et kirkesamfunn i sin egen rett uten restriksjoner.

Ifølge legenden skal Oslo ha blitt grunnlagt ca år 1050 av Harald Hardråde samtidig som de norske biskoper fikk fast residens her, og Oslo ble sete for biskopen i Øst-Norge. Byen ble sterkt preget av de geistlige. Bildet av St. Hallvard i byens våpenskjold er et vitnesbyrd om dette.

Under Håkon Vs regjeringstid, mot slutten av det 13. århundre, ble Akershus festning bygget, og den skulle vise seg å bli den viktigste i kongeriket og byen antok rollen som landets hovedstad. I løpet av det 15. århundre ble byen et viktig senter for eksport av tømmer, som Nederland var en viktig kjøper av.

Etter Reformasjonen i 1537 ble Akershus festning sete for den kongelige stattholder og på denne måten beholdt Oslo sin posisjon som hovedstad.

Etter en katastrofal brann i 1624 tok kong Christian IV personlig del i gjenoppbyggingen av byen og gav den navnet Christiania, som ble byens navn i tre århundrer frem til 1925.

I 1811 med grunnleggelsen av et nasjonalt universitet ble byen et sted som den kulturelle og intellektuelle verden kjente til, og med løsrivelsen fra Danmark antok byen i sin fulle rett rollen som Norges hovedstad.

I en av byen mest fasjonable gater, i Inkognitogaten, befinner Italias diplomatiske representasjon seg, kanselliet og residensen, like bak Det kongelige slott, bygget i en neoklassisk stil av Carl Johan Bernadotte, en tidligere marsjall under Napoleon som ble konge av Norge og Sverige.

Det kongelige slott vender mot Oslos hovedgate, Karl Johans gate, hvor man finner universitetet, Nationalteatret og Stortinget.

Inkognito, kjent siden slutten av 1600 tallet, var en av tallrike løkker i Oslo, dvs. et grøntområde inngjerdet i et bebodd område eller i dets nærhet hvor man kunne

Basilika St. Ambrogio og St. Carlo al Corso, Roma. Arkivfoto.

Basilika St. Ambrogio og St. Carlo al Corso, venstre skip, St. Olavs kapell. Foto Sidsel Hover.

St. Olavsalteret

Dette alter er viet til Olav Haraldsson (995–1030), Norges erige konge. Olav rulleten vekk opp som viking. Under vikingtidens motto har kristendommen i Europa. Fra høsten 1013 til våren 1014 overvann hellig Olav i Rouen, og det var her han ble overbevist om sannheten i den kristne tro og lot seg døpe. I 1015 ankommer Olav og hans menn Norge for å bosette på å samle og kristne landet. Kristningen ble utført på et berg på Møster i 1023, men det var først ved kong Olavs martyrdød på Stiklestad 29. juli 1030 at kristningsverket, som var påbegynt av andre, var 100 år tidligere, ble fullført. Etter denne datoen regnes Norge som et kristent land og motstanden mot den kristne tro forsvinner raskt over natten. Også de som hadde vært mot på å drøpe helgenkongen kom til tro og lot seg døpe.

Maleriet av hellig Olav er malt av den polske kunstneren Piotr Wleciński på bestilling av biskop Johannes Falzon i Oslo og pavelegitheimsekammerherre baron Wilhelm Wedell-Jarlsberg, og oppført her i 1893. Maleriet er en gave fra norske katolikker og ble overrakt pave Leo XIII. i anledningen av hans 50-årsjubileum som biskop, men man ønsket også å markere at det var 50 år siden Den katolske kirke igjen kunne virke fritt i Norge etter innføring av reformasjonen i 1537.

Dette kapellet ble innviet av kardinal Paracchi, pavelegit vikar for byen Roma, 9. april 1893. Etter en omfattende rehabilitering ble kapellet gjeninnviet av biskop John Wilhelm Gran av Oslo i 1980.

Basilika St. Ambrogio og St. Carlo al Corso, det sentrale skip, St. Olavs kapell. Foto Sidsel Hover.

Maleri av Christian IV., Pieter Isaalsz (1569-1625).
Museum of National History, Stockholm.

Oslo byvåpen. Foto: Silje.

St. Hallvard. Freske av Alf Rolfsen i Oslo rådhus. Foto:
Kjetil Bjørnsrud.

spasere, treffes og hvor barn kunne leke, hvor man arrangerte sammenkomster og møter. Løkkene var opprinnelig offentlige og tilgjengelig for alle, men de mest foretaksomme familier klarte tidlig å oppnå bruksrett og etter hvert eiendomsrett til dem. Noen områder i Oslo har bevart til denne tid de opprinnelige navn, Grünerløkka, Tullinløkka, Ruseløkka, Rodeløkka.

Løkken Inkognito ble privat eiendom i 1697 og den første villa der (i dag nr. 49 i Parkveien) ble bygget omkring år 1700. Fra 1820 måtte en del av eiendommen avstås i forbindelse med vedtaket om å bygge Det kongelige slott (påbegynt i 1824 og avsluttet i 1848) på Bellevue-høyden i umiddelbar nærhet til Inkognitoløkken.

Den lange allé som førte til villaen startet ved det sted som i dag kalles Aker brygge og en liten del av alleen er bevart og gjenkjennbar i området i Slottsparken som kalles Dronningsparken. Villaen ble kalt Inkognito og tilhørte Bernt Anker, en av de rikeste og mest innflytelsesrike menn på den tid. Navnet Inkognito skyldes sannsynligvis det faktum at villaen lå på et på den tid fjernliggende område og derfor var skjult. I en mer romantisk og folkelig versjon (og uten historisk grunnlag) skal navnet komme fra hemmelige besøk den gang i skyggen av stedets hager (dvs. incognito) av adelige hos vakre damer i gaten. Inkognitogaten er i dag en gate i Oslo som ligger umiddelbart bak Det kongelige slott i bydelen Frogner. Gaten begynner i krysset med Uranienborgveien og løper parallelt med Slottsparken og går nedover mot syd og ender i krysset med Henrik Ibsens gate (tidligere Drammensveien).

Da Det kongelige slott ble bygget, etter 1840, ble det besluttet å bygge en rekke villaer i nærheten av slottet som gav opphav til det som senere ble kalt Vestkanten. Området "Bag slottet" var det første området i "grønne omgivelser", klart forskjellig fra det kompakte sentrum lenger nede i datidens Oslo. Arkitektonisk inspirert av tilsvarende engelske og tyske boligområder på den tid, skulle dette området utgjøre en naturlig forlengelse av parken til Det kongelige slott ifølge prinsipper angitt av slottsarkitekten selv, Hans Ditlev Franciscus von

Kanselliet. Inkognitogaten. 7. Foto Wilse, Anders Beer, 1935. Oslo Museum.

Linstow. Villaen skulle ligge tilbaketrukket, ikke være høyere enn tre etasjer, med en forhave som ikke skulle være større enn 20 meter i dybden. Mange av villaene i Inkognitogaten som ble bygget i 1860-1870 årene, står fremdeles, godt vedlikeholdte og på Byantikvarens “Gule liste” i Oslo kommune, til forskjell fra det som er skjedd i mange tilstøtende gater, slik som i Oscars gate, hvor på grunn av befolkningstilvekst og behovet for nye boliger, mange av de flotte villaer er blitt revet og erstattet av boligblokker.

Til den arkitektoniske utvikling av området bak slottet bidro vesentlig entreprenørfamilien Lenschow i 1860-1870 –årene. Asmus Lenschow var opprinnelig fra Mecklenburg, hvor han ble født i 1807. Han flyttet til Christiania og ble en av de mest kjente entreprenører i byen. Blant hans mange byggverk finner man et antall villaer i Homansbyen, Frydenlund bryggeri (1859) og Schous bryggeri i Trondheim fra 1872. Villaene i Homansbyen hvor villaen i nygotisk stil i Inkognitogaten 1 er mest kjent, ble tegnet av den samme Lenschow eller arkitekt Georg Bull og oppført av Lenschow med egne midler eller på vegne av andre. Asmus Lenschow døde i 1883, men hans tre sønner, også arkitekter og entreprenører fortsatte farens virksomhet.

Inkognitogaten har i dag mer enn 30 adresser (1 – 35, 2 – 34) og har flere diplomatiske representasjoner. Her finner man den sørkoreanske og italienske ambassade og residensen til den svenske ambassadør. I Inkognitogaten ligger også Den norske statsministerens bolig og regjeringens representasjonsbygning. Den siste er kjent som Villa Parafina og har inngang fra Inkognitogaten så vel som fra Parkveien. Dette komplekset ble realisert etter vedtak i Stortinget i mars 2004 da det ble besluttet å bygge en ny residens for statsministeren samt en ny moderne del til representasjonsboligen som skulle romme tre eiendommer i Parkveien 45, Riddervoldsgate 2 og Inkognitogaten 18.

Det ble søkt om byggetillatelse for Inkognitogaten 7 (kanselliet) i 1868 og villaen ble bygget av Asmus

Residensen. Inkognitogaten 5. Foto Væring, Olaf Martin Peder, 1880. Oslo Museum.

Lenschow på hans egen bekostning. Opprinnelig hadde huset to leiligheter, en på hver etasje.

I 1875 bodde i Inkognitogaten 7 bankdirektør Bertram Dybwad med familie og grosser Johan Løken og familie. Løken fortsatte å bo i huset i mange år og bodde der fremdeles i 1900 sammen med oberst Nikolaj Magnus Widerberg og familie og slektninger.

I årene 1910-1914 ble det foretatt flere ombygninger. Det ble bygget, bl.a. en overbygging over hovedinngangen, et tilbygg med garasje tegnet av arkitekt Holger Sinding-Larsen og et annet tilbygg etter tegninger av Arnstein Arneberg. Disse tilbyggene ble utført for sukkerplantasjeeier og konsul Hans Peter Faye. Fra 1914-1918 bodde kammerherre Haakon Mathiesen i Inkognitogaten 7 og generalkonsul for Den tsjekkoslaviske republikk Ingwald Nielsen og familie. Nielsens enke, Rachel, døde i 1962. Den italienske stat leide villaen i midten av 60-årene av sønn av Ingwald og Rachel Nielsen, Odd Nielsen, og kjøpte den i 1983.

Også Inkognitogaten 5 (residensen) ble bygget av Asmus Lenschow i årene 1867–68.

Arkitektonisk er Inkognitogaten 5 en praktfull villa oppført i den særegne stil som var på mote i de første regjeringsår til dronning Victoria og som engelskmennene kalte “mock gothic”, en eklektisk stil, men særlig vellykket når villaen fremstår dekket av snø og omgitt av nakne trær i hagen vinterstid. I 1874 ble det søkt om byggetillatelse for en stall etter tegninger av Anders Henrik Lenschow, sønn av Asmus Lenschow.

Også Inkognitogaten 5 hadde opprinnelige to leiligheter, en i hver etasje. Fra 1891 til 1916 bodde Petra Andresen (født Petra Juell), enke etter Johan Henrik Andresen som i 1849 ble innehaver av Tiedemands Tobaksfabrikk. I 1917 bodde i Inkognitogaten 5 bankmannen Christie Heiberg, som installerte et sentralfyringsanlegg og fikk bygget et lite anneks med WC.

Den italienske stat ervervet eiendommen fra Heiberg i mars 1920.

I 1925 bygget Den italienske ambassade en garasje og utvidet villaen på baksiden med et boliganneks.

Residensen. Inkognitogaten 5. Foto Wilse, Anders Beer, 1926. Oslo Museum.

I 1927 var dette registrert i villaen: Den italienske legasjon: Compans di Brichanteau C, befullmektiget sendemann ("gesandt") - Roncalli di Montorio Guido, greve - Quentin F, marineattaché - Fier Giulio, luftfartsattaché - Conti G.A. kansellist.¹

¹ Kilder: Arkitekturhistorie.no (Geir Tandberg Steigan); Byantikvaren, Oslo Kommune; Flere internetsider (Wikipedia.no; DIS-Hordaland).

Residensen. Inkognitogaten 5. Foto Wilse, Anders Beer, 1931. Oslo Museum.

Residensen. Inkognitogaten 5, 1975. Foto Mariapia Vecchi, tidligere omtalt bok.

Residensen. Inkognitogaten 5, 2012. Foto Marcella Mariani.

Utsikt over Oslo og Aker Brygge. Foto NTM/Dag Andreassen.

Villaen
i
Inkognitogaten

Den Italienske Ambassades
Residens
i Oslo

Residensen i vinterskrud.

Vinteren i bagen.

Hallen.

Stuen sett fra spisestuen.

Den innerste stuen.

Den innerste stuen.

STUEN

Flygelet fra Fabbrica Italiana Pianoforti.

Gammelt skatoll i palissander med 21 små skuffer og bein dekorerte med gullfarget messing.

Stueområdet består av tre sammenhengende stuer og skal tjene flere formål. Det blir brukt ved store mottagelser, kulturkvelder og større formelle og offisielle møter. Rommene er store og luftige, og de gir et helhetlig inntrykk preget av en hyggelig, åpen og lys atmosfære som også de store vinduene med draperte gardiner bidrar til. Flere orientalske tepper dekker så å si alle gulvene og gir stuene farge og varme.

Til møblementet og pyntegjenstandene i stuene hører noen elegante møbler fra 1800-tallet, bl.a. et stort skap med glasshyller og et gammelt, elegant skatoll med små skuffer. Av særlig “historisk” interesse er det italienske flygelet merke FIP, Fabbrica Italiana Pianoforti, en kjent fabrikk i Torino som avsluttet sin produksjon i 1938. Flygelet er i god spillbar stand den dag i dag.

For å motta gjestene på best mulig måte, er stuene møblert med flere sofaer, samt store og små lenestoler og stoler. Disse er arrangert i symmetriske grupper rundt små salongbord og de danner mindre og mer intime omgivelser som gjør det lettere å konversere.

Spesiell omtale fortjener den enkle, men vakre peisen som utgjør et naturlig blikkfang i rommet. På veggen over peisen, slik som på alle andre vegger i stuene, henger gamle malerier og ikoner som dekker et tidsspenn fra 1400 til 1800-tallet og som er delvis statlig, delvis privat eiendom.

Stuen.

Hallen sett fra stuen.

Stuen - Peisen.

"Pantasilea", oljemaleri. Gino Scarpa (f. 1924). Bildet er en gave fra ambassadør Rosa Anna Coniglio.

"Landskap fra Sognefjorden med båt og figurer", oljemaleri. Hans Dahl (1849-1937).

"Ved vadededet", oljemaleri. Ukjent italiensk maler fra 1700-tallet.

"Skog og vann", oljemaleri. Karl Vilhelm Anstensen (1923-2001).

“Ved skrivebordet. En familiescene”, oljemaleri. Ukjent.

“Høstskogen”, oljemaleri, 1929. Andrea Singdahlsen (1855-1947).

“Kanal med mølle og figurer”, oljemaleri. Ukjent.

“Landskap”, oljemaleri. Ukjent italiensk maler fra 1700-tallet.

Stort blyglassvindu med vakre blåfargede felter i jugendstil over hovedtrappen. Sannsynligvis utført ved Hadeland Glassverk.

Spisestuen.

SPISESTUEN

Fra en av stuene går man direkte inn i spisestuen, det rommet i huset hvor den edle kunst å representere og holde selskap utfolder seg og hvor man nyter bordets gleder etter Italias beste kulinariske tradisjoner. Dette er en form for kultur som uttrykker tidløse verdier når gjester samles i en vakker ramme som skaper et godt felleskap og fremmer gode samtaler.

I denne sammenheng vil jeg gjerne minne om ordene som Talleyrand rettet til Louis XVIII under Wien-kongressen, og som jeg har tatt med også i mine tidligere publikasjoner, "Deres majestet, mer enn instruksjoner har jeg behov for en kokk". Det fins ikke et mer dekkende utsagn for å signalisere at et vellykket selskap ofte kan representere for en ambassadør et meget verdifullt verktøy for å skape tillit hos sine gjester, samtidig som man fremmer sympati for Italia og søker om å komme frem til omforente synspunkter.

Spisestuen fremstår som komfortabel, varm og ryddig. Det er et stort og rektangulært rom, men på motsatt side for åpningen mot stuen ender det i en ellipsoidisk åpning som vender mot et mindre tilstøtende rom. Dette er møblert med et lite rundt spisebord som brukes til hverdagsmåltider.

Spisebordet er fra 1800-tallet, ovalt, i edelt tre og har plass til opp til 24 personer.

Følelse av den velvære som gjestene rundt bordet føler, er i stor grad avhengig av ambassadefruens virke og hun er en viktig støttespiller for misjonssjefen i utførelsen av representasjonsoppgavene. Hennes uvurderlige innsats har bidratt og bidrar i vesentlig grad til at de sosiale sammenkomster blir vellykkede.

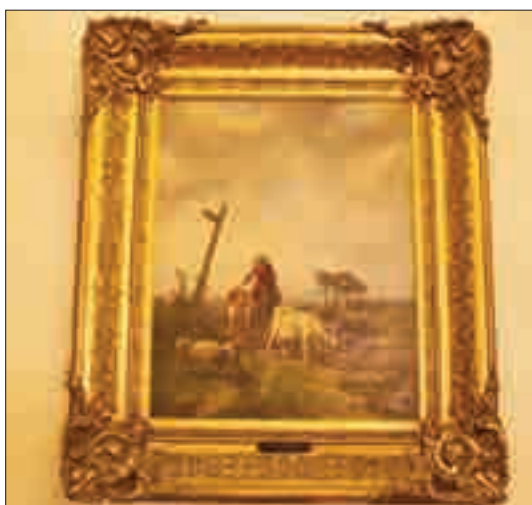
Spisestuen.

Spisestuen.

“Stilleben”, oljemaleri. Ukjent maler.

“Kvinne på hest med kveg”, oljemaleri. Dirk van Lokhorst (1818-1893).

“Madonna med barnet”, oljemaleri. Ukjent maler, italiensk skole.

Til borddekning ved alle formelle anledninger brukes opprinnelig dekketøy. De fleste av servisene er fra tyve- og tretti-årene i forrige århundre og er prydet med våpenskjoldet til Det italienske kongehuset.

Lyset i rommet kommer fra tre store draperte vinduer som vender ut mot residensens hage. Til den fine belysning bidrar også noen vakre veggglamper som skaper en varm og hyggelig atmosfære.

Bildet av stilleben som henger i spisestuen fortjener en spesiell omtale.

Bildet er et oljemaleriet av en ukjent kunstner fra 1800-tallet og fremstiller et motiv som er inspirert av andre velkjente italienske stilleben. Det er særlig i residensene til ambassadørene at man ofte ser denne type bilder og de føyer seg inn i en tradisjon som omfatter fremtredende malere innen den romerske og napolitanske skole. Lignende motiv finner man også i andre bilder som pynter opp spisestuen, men som er av nyere dato, og noen av dem er malt av samtidsmalere. Til sammen utgjør de en fin samling av italienske og norske verk utført til ulike tider på 1900-tallet.

Hagen, utsikt mot Inkognitogaten.

Liten gjest i bagen.

*Sensommerdag i hagen.**Vårtegn i hagen.*

Hagen.